

ปรีนิพพาน

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คนไม่เข้าใจเห็นไหม คนไม่เข้าใจคิด เวลาพูดกันเราพูดกันด้วยความสวยงามด้วยภาษาไง ว่าธรรมะเป็นวิทยาศาสตร์ ธรรมะเป็นวิทยาศาสตร์ เราภูมิใจกันมากกว่าธรรมะเป็นวิทยาศาสตร์ ศาสนาไหนก็พิสูจน์ไม่ได้เนะ

พุทธศาสนา วิทยาศาสตร์ยิ่งเจริญขนาดไหนศาสนาพุทธยิ่งชัดเจน พวกเราภูมิใจกันมาก แล้วเราก็เอาอุททิภาวะ เอาความรู้สึกวิทยาศาสตร์มายึดมั่นว่าศาสนาต้องเป็นแบบนี้ แล้วก็ว่ากันนะ คุณกันแล้วต้องเข้าใจได้ พวกนี้ไม่เข้าใจหรอก ถ้าเข้าใจได้เนะ หลวงปู่มัน หลวงตาเรา ครูบาอาจารย์เรา ทำไมท่านไม่เหมือนครูละ ต้องตั้งสำนักสอนๆๆ ให้มันบรรลุดุธรรมให้หมดเลยสิมันเป็นไปได้

คนรู้คนเป็นมันรู้ว่าเป็นไปไม่ได้ แค่ทำสมาธิมันก็ได้ยากเย็นแสนเข็ญขนาดไหน แล้วยิ่งเอาปัญญามาแก้กิเลส ปัญญาเหมือนกันแต่ปัญญามันโดน พ่ายกิเลสเอาไปใช้ก่อน ปัญญาของพวกเรามันพ่ายโดนกิเลสเอาไปใช้ก่อน แล้วพอมันพ่ายกิเลสเอาไปใช้ปั๊บ เราก็ไม่เข้าใจ

แล้วเขาพูดกันปัญญาก็คือเขียนว่าปัญญาเหมือนกันแหละ แล้วพูดภาษาพูดก็ปัญญาเหมือนกันแหละ แต่คนเป็นนะมันรู้เลยปัญญามันคนละชนิดกัน ฉะนั้นปัญญามันคนละชนิดกันถ้าปัญญาอย่างนั้นมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้อย่างที่นักปฏิบัติธรรม ที่บอกเมื่อก่อนเป็นคนดี อารมณ์โมโห โกรธาแล้วดีขึ้นมันเป็นไปได้แค่นี้แหละ

ปัญญาทางโลกมันเป็นไปได้แบบให้เราสำนึก คนเราแหละหลงผิดไปแล้วสำนึกผิดแล้วกลับมาทำตัวดีก็เท่านั้น ปัญญาโลกเป็นไปได้แค่นี้ เพราะมันเข้าไปชำระไม่ได้มันชำระกิเลสไม่ได้หรอก ทีนี้ถ้ามันชำระกิเลสไม่ได้ แล้วอะไรเป็นสิ่งที่ชำระกิเลสได้ละ ถ้าสิ่งนี้ชำระ

กิเลสได้ทำไมพระพุทธเจ้าถึงได้ท้อพระทัย ทำไมครูบาอาจารย์เรา เขาจะรู้ได้อย่างไรๆ ถ้าเขาจะรู้ได้อย่างไรแล้วเอาอะไรมันสอนล่ะ

ทีนี้พระพุทธเจ้าสอนว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่เหลือวิสัยมนุษย์ แต่มันก็ไม่ใช่ของที่เราคิด เราทำกันเองอย่างเดียวนี่ เราคิดเราทำกันอยู่นี้ แล้วเราคิดว่าเราใช้ปัญญาอย่างนี้มันก็ไม่ใช่ว่าไม่ใช่คือมันชำระล้างไม่ได้ ชำระล้างไม่ได้แล้วเพราะเขาคิดอย่างนี้ใช่ไหมเขาถึงได้คิด

อย่างทีเมื่อก่อนว่าเห็นไหม คนเรามีนิพพานอยู่ในตัวแล้วถึงที่สุดนิพพานจะโผล่ขึ้นมาเอง คิดแบบวิทยาศาสตร์ไง ถ้ามันไม่มีสิ่งใดรองรับ มันก็ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นไปได้นะใช่ไหม ก็เลยบอกว่านิพพานอยู่ในตัวเราแล้ว

แต่เราก็อ่านมาเยอะนะของมหายานเขาพูดอย่างนั้นจริงๆ เขาบอกว่าของอย่างนี้มันมีอยู่แล้ว นิพพานมันมีอยู่แล้ว มันก็จริง มันมีอยู่แล้ว แต่! แต่มันโดนกิเลสครอบงำไว้อีกชั้นหนึ่ง มันไม่ใช่มีอยู่แล้ว แล้วมันจะขึ้นมาได้เอง วิทยาศาสตร์ใช่ไหม อย่างขุดไปในดิน อย่างที่ว่า

หลวงตาจะพูดบ่อยเลย ถ้าเราขุดลงไปดินมันต้องเจอน้ำแน่นอน เพียงแต่น้ำในที่ดอนหรือในที่ลุ่มเท่านั้นเอง ถ้าที่ดอนก็ต้องขุดลึกหน่อย ถ้าที่ลุ่มมันก็จะเจอน้ำได้เร็ว ขุดไวมันเจอน้ำแน่ๆ นี่ไงน้ำมีอยู่แล้ว น้ำมีอยู่แล้วเอ็งขุดไปต้องเจอน้ำแน่นอน แต่จะลึกตื้นต่างกัน

ทีนี้น้ำมีอยู่แล้วใช่ไหม นิพพานมีอยู่แล้ว ใจเรามีอยู่แล้ว เราต้องขุดนิพพานออกมาจากใจเราให้ได้ แล้วเอ็งขุดเจอไหม เอ็งขุดแล้วเอ็งเจอไหม แล้วขุดดินมันต้องเจอน้ำแน่นอน ขุดไปในดิน อย่างภูเขาเขาจะลงไปต้องทะลุลงไป ลึกขนาดไหนก็แล้วแต่ มันต้องเจอน้ำแน่นอน ช้าหรือเร็วเท่านั้นเอง

แต่จิตเราขุดด้วยวิธีที่ผิดสิ วิธีที่ผิดวิธีด้วยอวิชชาเอ็งว่าเอ็งจะเจอไหม มันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะมันเป็นไม่ได้ที่ว่าจิตเป็นกลางใจมันเป็นกลาง ทุกคนเกิดมามีสิทธิเหมือนกัน พวกเรานิพพานมันมีอยู่แล้ว ไม่ใช่ พวกเรามีใจอยู่แล้วแต่ยังไม่มือนิพพาน

พวกเรามีใจอยู่แล้วใจนี้ต่างหากจะเข้าถึงนิพพานได้ ใจพวกเราเข้าถึงนิพพานได้ แต่ถ้าใจเราทำไม่ถูกมันจะเข้าถึงนิพพานได้ไหม มันไปติดกันหมดใจ เพราะคิดอย่างนี้ เริ่มต้นหลวงปู่มั่นพูดได้ชัดเจนมาก คั่นคดปลายตรงไม่มี

เริ่มต้นคิดก็ผิดแล้วไง คิดว่ามันมีอยู่แล้ว แล้วเราทำไปพอสมควรมันก็จะโผล่ขึ้นมา แล้วทำไปทำไป ทำโดยอวิชชาแล้วมันจะโผล่ขึ้นมาไหม ยิ่งทำมันยิ่งห่าง ปฏิบัติจะให้เข้าถึงนิพพานปฏิบัติไปปฏิบัติมา ว่างๆ กลายเป็นมิจฉาทิฎฐิไปเลย ถ้าใจเป็นนิพพานอยู่แล้วนะ พระพุทธเจ้าปฏิบัติถึงเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดามาก่อนแล้วมาสอน

เทวทัตออกบวช ๖ องค์พร้อมกับพระอานนท์ ออกบวชกัน ๖ องค์ ทำไม ๕ องค์ เป็นพระอรหันต์ ทำไมเทวทัตเป็นเทวทัตละ นิพพานมีอยู่แล้วทำไมเทวทัตพ่ายไปทำลาย พระพุทธเจ้าละ ถ้านิพพานมีอยู่แล้ว ทำไมนิพพานไม่โผล่มา

เราจะบอกว่าเพราะเราคิดแบบวิทยาศาสตร์ไง เราคิดแบบเหตุผลแบบตรงตัวตายตัวไง เราบอกว่าวิทยาศาสตร์มันอยู่บนโต๊ะ เห็นไหมวิทยาศาสตร์ทุกอย่างมันต้องพิสูจน์ได้ว่าวิทยาศาสตร์มันอยู่บนโต๊ะ แต่เวลาเราปฏิบัติแล้วมันมีได้โต๊ะ มันมีได้ดินมันมีหมดเพราะเรามีกิเลสไง

มันมีได้โต๊ะขึ้นมามันตกลงกันอย่างนั้นไม่ได้เวลามันตกลงกันได้มันก็ สมยอมกันๆ เราสมยอมกับกิเลสแล้วกิเลสก็อยู่ในใจของเรา มันเป็นไปไม่ได้ เพราะเริ่มต้นคิดผิด เริ่มต้นคิดผิดว่ามันพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์เพราะโลกมันเจริญไง มันยิ่งกลายเป็นเส้นผมบังภูเขา บังใจเราเข้าไปอีก

ฉะนั้นเราถึงต้องตั้งใจแล้วทำความสงบให้ได้ ทำความสงบของเราเข้ามาก่อน ตั้งฐานให้ได้ก่อน ถ้าตั้งฐานไม่ได้การกระทำของเรานั้นไม่ถูกต้อง ยิ่งทำไปยิ่งห่าง ยิ่งห่างเพราะอะไร ยิ่งห่างเพราะความคิดมันพาออก ความคิดที่มันเป็นโลกียะมันจะพาออกไปเรื่อยๆ แล้วมันก็ว่านิพพานๆ ของมันไปนั่นแหละ

ดูอย่างเมื่อก็เด็กมันถามนะ เด็กมันดูทีวีมาถามพ่อแม่ พ่อแม่ตอบไม่ได้ ปรีนิพพาน คืออะไร เด็กเมื่อก็นี้ เด็กไม่ก็ขบ ชีตการ์ตูนมันสอนมั่ง ไปดูการ์ตูนมาแล้วมันจำมาไง แล้วมาถามเมื่อก็นี้ ปรีนิพพานคืออะไร โอ้โฮ ตอบไม่ได้ละ ใครก็ตอบไม่ได้

ปรีนิพพานคือการตายแบบสงบเย็นไง ตายแบบไม่เกิด แต่เดียวพวกเราตาย ปรีนิพพาน ปรีนิพพานตายแบบสูญสิ้น ตายแบบหมดสิ้นกันแล้ว ไม่กลับมาอีกแล้ว

แต่พวกเราตายไม่สิ้นตายเหลือเศษ ตายแล้วยังไปเกิดข้างหน้า พอตายปั๊บก็เกิดทันที จิตไม่มีเว้นวรรค พรึบ! ออกจากนี้ไป เหมือนของที่มีอยู่จะลบล้างไปได้อย่างไร จิตที่มีอยู่จะลบล้างมันได้ไหม มันเคลื่อนออกจากนี้ไป มันก็สัมผัสเวสีไปจาดุม หรืออะไรนะไปยมนาไปหมด

จากยมนาท่านจะไปไหน ลงนรกอเวจีหมด แล้วที่เหลือไปไหน ที่เหลือถ้าจะไปสวรรค์เห็นไหมตายจากตรงนี้ไป จะมีรถมารับไปเลย นี่ไงมันไม่มีเว้นวรรคเลย นี่ไง ปรีนิพพานคือไม่มีตรงนี้ ปรีนิพพานตั้งแต่สิ้นกิเลสแล้ว พอสิ้นกิเลสแล้วมันหมดเชื้อไข

ถ้าไม่สิ้นกิเลส พระพุทธเจ้าตอนตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นไหมพญามารคอดก นางคันหาถูกพญามารมาถามพ่อเป็นอะไร พ่อบอกว่าพระพุทธเจ้าหลุดมือเราไปแล้ว นั่นไง มันไม่มีเชื้อไขแล้วไง ไม่มีเชื้อไขตรงตรัสรู้ละ ทั้งๆ ที่พระพุทธเจ้ายังมีชีวิตอยู่ มารไม่มีสิทธิอยู่ในเหนือใจพระพุทธเจ้าเหนือใจพระอรหันต์ นั่นกิเลสตายตั้งแต่ตอนนั้น

นั่นกิเลสตายแล้วใช่ไหม แต่ยังมีชีวิตอยู่ ยังมีชีวิตอยู่ แต่กิเลสตายไปแล้ว แต่พอสุดท้ายที่ว่าฉันอาหารของนายจนทะแล้วถึงขั้นนิพพาน ปรีนิพพาน พอปรีนิพพานพวกเราก็ต้องเห็นว่าตายเลย แต่ถ้าธรรมะนะกิเลสตายตั้งแต่วันตรัสรู้ธรรมแล้ว แล้ว ปรีนิพพาน เพราะตั้งแต่มีชีวิตอยู่จิตใจมันพ้นจากมาร มารครอบงำไม่ได้ ธรรมชาติอันนี้ อิสระภาพ ไม่มีอะไรครอบงำได้ถึงเข้าใจวิภูษะ เข้าใจวิภูษะหมด เข้าใจความเป็นไปของวิภูษะ ๓ โลกธาตุ

หลวงตาพูดบ่อย่าจิตเวลามันผ่านไปแล้ว เหมือนพญามังกรมันจะเหาะเหินเดินฟ้าไปในอวกาศด้วยความโล่งว่างหมดเลย จิตนี้บรรจุด้วย ๓ โลกธาตุ เพราะจิตนี้มันเคยตาย

เคยเกิด ๓ โลกธาตุ ที่ว่าจักรวาลที่มันใหญ่ ๓ โลกธาตุตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม จิตนี้
ครอบงำหมดเลย นี่คือพระอรหันต์

พอพระอรหันต์เป็นอย่างนั้น พระอรหันต์จะมีความหวั่นไหวไหม พระอรหันต์ไม่
มีความหวั่นไหว พอปรีนิพพานปุ๊บละทิ้งเศษ เศษที่เหลือคือร่างกายกับความคิด เป็นเศษ
สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่เหลือเศษส่วน เศษที่มันยังมีชีวิตอยู่ มัน
เป็นเศษของทิ้ง แต่เศษของทิ้งมันสื่อกับพวกเราได้ สื่อกับความรู้สึกรู้สึกของเราได้ เพราะมัน
เป็นสื่อความหมายกัน

พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ สื่อธรรมะที่ใสสะอาดใจ ที่นี้พอตาย พอปรีนิพพานไม่
เจอ มารคอยดักตั้งแต่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ แล้วพอยิ่งมาตายเห็นไหม พระอรหันต์
สมัยพุทธกาล พอตายขึ้นไปที่ว่าเช็ดคอตาย เจริญแล้วเสื่อมถึง ๗ หน หนที่ ๗ เอามิด
โกนเช็ดเลย พอเช็ดเลือดก็ฟุ้ง พอฟุ้งจิตมันตันเพราะจิตมันไว นี่พระอรหันต์

ความเร็วของความคิดเห็นไหม แคเลือดฟุ้งก็วินาทีที่คนเช็ดคอตายแล้วก็ตายไป
โอกาสแค่นั้นเขาพิจารณาจนเป็นพระอรหันต์ได้ เพราะความเร็วของจิตมันเร็วกว่านี้เยอะ
ความคิดเร็ว พื๊าะๆๆ จะเร็วมาก แล้วยิ่งกรรมจักรมันหมุนจะเร็วมาก พอเลือดฟุ้ง
ออกไป พอเช็ดคอตายแล้วเลือดฟุ้งเลย เลือดฟุ้งแล้วพิจารณาไปถึงเลือด พิจารณาถึง
บาดแผลเป็นพระอรหันต์เดี๋ยวนั้นเลย

ตายพร้อมกับเป็นพระอรหันต์เห็นไหม พอตายปั๊บ พญามารครอบงำใจอยู่แล้วก็
พระองค์ที่เช็ดคอตายนี้อยู่ไหน อยู่ในอาณัติเราใจ ค้นหาไม่เจอเห็นไหม ค้นหาไม่เจอ
ไม่เจอ จนจักรวาลนี้ฝุ่นตลบฟุ้งไปหมดเลย พระพุทธเจ้าบอก มารเอยกันเถอะไม่เห็น
หอรอก ไม่เห็นลูกศิษย์เรา ไม่เห็น นี่ปรีนิพพาน

แต่พวกเราไม่ต้องค้นหอรอกมันเดินคอตกลง เดินคอตกลงไปหามบาลจะให้ไปทาง
ไหนครับ ยมบาลบอกเอ็งจะไปซ้ายหรือไปขวาละ นี่พูดถึงเราพูดนะแต่ความจริงไม่ใช่
ความจริงคือการกระทำกรรมของเรา กรรมที่เราทำไว้มันเป็นไปโดยกรรม

หลวงปู่มั่นเห็นไหม แม่ชีแก้วท่านไปดูนรกสวรรค์อะไรอย่างนี้ แล้วท่านก็ถามว่า
ทำไมไปบังคับเขาอย่างนั้น เพราะผู้คุมไง เหมือนผู้คุมเรือนจำเราไปทรมานนักโทษ ผู้คุม

บอกมันไม่ใช่ เราทำหน้าที่ แต่สิ่งที่เขาเป็นเพราะเป็นที่การกระทำของเขา กรรมของเขา ให้ผลกับเขา ไม่ใช่ผู้คุมักโทษในนรกไปลงโทษพวกจิตวิญญาณ

จิตวิญญาณนั้นทำของเขา มาแล้วได้รับผลของเขา ที่นี้อย่างงว่า จิตวิญญาณทุกดวง ทุกๆ จิตวิญญาณมันก็มีดีมีเลวใช่ไหม มันต้องมีการควบคุม อันนี้พวกนี้เห็นไหมเขาก็มีการไปคุมพวกยมบาลพวกอะไรต่างๆ ก็เข้าไปคุมพวกนั้น เราไปดูสิว่าเขาไม่มีความเมตตา ใครมีความเมตตาก็ไปเปิดนรกเลยให้ทุกคนได้อิสราภาพให้พ้นจากทุกข์ใจ มันไม่ใช่

เราคิดที่ปลายเหตุคิดแบบวิทยาศาสตร์คิดแบบนี้ เมตตาสรรพเห็นไหม ใครๆ ก็เมตตาๆ เมตตาเอ็งต้องนั่งสมาธิ เมตตาเอ็งต้องเอาจิตของเอ็งไว้ในดวงใจให้ได้ เมตตาตนแล้วเมตตาผู้อื่นนี้ไม่เมตตาเรา เราเกิดมามีโอกาสขนาดนี้เรายังทิ้งโอกาสของเราไปนะ เจ็บปวดอย่างไรมันก็เหมือนกันทั้งนั้น มันต้องมีทั้งนั้น เราต้องสู้

ถ้าทำอย่างนี้ได้ปรีนิพพานที่เด็กถามไม่ต้องถามเลยมันจะขึ้นมาจากที่นี่เลย เห็นไหมเวลาเขาทำซีดีมาแจกกันเพื่อฟื้นฟูศาสนาก็ได้ประโยชน์อย่างนี้ ได้ประโยชน์เด็กมันเริ่มจำเริ่มรับรู้ เมื่อก่อนเราเด็กๆ เห็นไหม เราเรียนประถม พ่อพระพุทเจ้าชื่ออะไรท่องได้หมด ตอนเราเด็กๆ ท่องหมดนะ แต่เดี๋ยวนี้ไม่มีเลยเห็นไหม แล้วจะเอามาฟื้นฟู

ตอนนี้ฟื้นฟูเด็ก เด็กมันมาถามเลย ปรีนิพพานคืออะไร? ไปถามย่า ถามพ่อแม่ พ่อแม่ตอบไม่ได้ ไม่มีใครตอบหลานตัวเองได้เลย เพราะทุกคนเข้าใจว่านิพพานคือนิพพาน เป็นสมบัติที่เราอยากหาแต่เราไม่รู้ว่านิพพานคืออะไร ก็เราไม่รู้เหตุผลจริงแล้วเราไปตอบเด็ก เราก็ตอบเด็กด้วยความคาดหมาย รู้ รู้ชื่อของมันรู้ว่านิพพาน นิพพานเป็นเป้าหมายของศาสนาแต่ก็รู้ว่านิพพานคืออะไร

นิพพานหมายถึงว่ามันเป็นสัพพัต สัพพัตหนึ่งพูดถึงการตายของพระอรหันต์ ตายแล้วก็คือจบ ตายแล้วก็ไม่เกิด

แต่พวกเรานะตายเกิดถึงไม่บอกว่านิพพาน ตายทุกข์ตายยาก ถ้าตายจริงนะมันก็ย้อนกลับไปที่นี่ แต่ที่ว่าจิตเราเดิมแท้มีนิพพานอยู่แล้ว ฟังแล้วนะ พอเราฟัง เราไม่ได้ฟังที่ว่าจิตเรามีนิพพานอยู่แล้วแค่นี้ เราไม่ได้เศร้าใจตรงนี้ เราเศร้าใจว่าถ้าใครเชื่อแบบน้การ

กระทำของมันมันจะหลุดขว้างออกไป เพราะคิดว่าเรามีอยู่แล้วใช่ไหม ของที่มีอยู่แล้วมันจะไม่หลง ของที่มีอยู่แล้วเราต้องหาได้ มันเกิดความประมาทเลินเล่อใหม่

ถ้าใครเชื่ออย่างนี้แล้วมันทำให้คนที่คิดประมาทแล้วการกระทำของเขาไม่ละเอียดย มันจะทำโดยสุกเอาเผากิน คือทำพอเป็นพิธี เดียวนิพพานมันจะโผล่ขึ้นมา ความเชื่ออย่างนี้มันทำให้คนปฏิบัติ ปฏิบัติได้ยากขึ้น แต่ความเชื่อของเราไม่ได้เชื่ออย่างนี้ เชื่อว่าทุกคนมีสิทธิ

ทุกคนมีสิทธิแล้วทุกคนต้องชวนขาย แล้วการชวนขายที่ถูกต้องมันถึงจะเข้าสู่ทางที่ถูกต้อง การชวนขายที่ผิด คำว่าการชวนขายในทางที่ผิด ยิ่งชวนขายในทางที่ผิด มันจะเข้าไปทางตรงได้อย่างไร มันก็ยิ่งออกห่างไปเรื่อยๆ

ที่เราเศร้าใจๆ ผลที่มันจะเป็นไง ผลที่มันจะเป็น แล้วถ้าเราเชื่ออย่างนี้มันจะออกนอกกลุ่มนอกทางไปเรื่อยๆ แต่ถ้าเราเชื่อว่าของเรามันโดนกิเลสปกคลุมไว้ทั้งหมด แล้วเราจะสู้กับมัน แล้วเราจะสู้กับมันเราต้องเชื่อใครละตอนนี้ เพราะนิพพานเราก็กังไม่เข้าใจก็ต้องเชื่อธรรมพระพุทธรเจ้า

แต่ถ้าบอกว่านิพพานมันมีอยู่แล้ว ธรรมชาติมีอยู่แล้วต้องไปหาที่ไหนทำไปอย่างนี้ เดียวมันก็โผล่ขึ้นมาเอ็ง ทุกคนก็ตั้งสัจพวงกันนี้แหละเอาหัวทิ่มดินนี้แหละ เดียวก็นิพพานกัน นี่ไงมันเสียโอกาสตรงนี้ไง พอเราอ่านปั๊บมันคิดถึงประเด็นนี้เลย ประเด็นที่ว่าถ้าเราให้เป้าหมายเขาผิด

หลวงตาท่านจะพูดเลย “ทุกดวงจิตเรียกร้องให้คนช่วยเหลือ” หลวงตาใช้คำนี้ “ใจของเราทุกดวงใจเรียกร้องความช่วยเหลือ”

แล้วใจของเราทำไมต้องเรียกร้องความช่วยเหลือล่ะ ก็ใจของเรามันอยากจะบรรลุธรรม ก็ใจของเรามันอยากจะพ้นจากทุกข์ แล้วทำอย่างไร มันเรียกร้องไง เรียกร้องเราก็ต้องพยายามช่วยมัน

เราช่วยด้วยสติปัญญาของเรา ถ้าเป็นอย่างนั้นเราไม่ช่วยมัน มารับมันมามันอยู่แล้ว มารก็กระที่บอยู่อย่างนั้นมารมันกดไว้ก่อนไง มันเหมือนกับเราเป็นลูกหนี้ เราจะทำอะไร

ก็ต้องผ่านเจ้าหนี้ เจ้าหนี้ต้องสั่ง แล้วลูกหนี้ต้องทำตาม เจ้าหนี้คือค้นหาความทะยานอยาก

ไอ้จิตเราเองเป็นลูกหนี้จะทำอะไร ถ้าเจ้าหนี้ไม่ให้ทำ ทำไม่ได้ละ นี่ก็เหมือนกันจะปฏิบัติธรรมก็ต้องให้มารมันสั่ง ต้องทำอย่างนั้นๆ ตามมารมันสั่ง นี่ใจเรียกร้องความช่วยเหลือ ช่วยให้เรามารมันเบาลงหน่อยหนึ่ง ถ้ามารมันเบาหน่อยพุทโธๆๆ พอพุทโธ มารสงบตัวลง เจ้าหนี้ลืม เจ้าหนี้บอก เออ เขาใช้กูหมดแล้ว เจ้าหนี้มันนอนใจ จิตมันก็เป็นอิสรภาพชั่วคราว

นี่ใจถ้าจิตมันอิสรภาพชั่วคราว ความคิดอย่างนี้ คิดโดยเจ้าหนี้ไม่ต้องบังคับบัญชา กูจะคิดของกูเอง ถ้ากูคิดของกูเองกูคิดเพื่อกูเอง แต่คิดโดยเจ้าหนี้ เจ้าหนี้บอกว่า ต้องให้กูได้ก่อนแล้วเอ็งเอาเศษไป นี่ใจเรียกร้องความช่วยเหลือ ไม่ใช่ว่ามันมีอยู่แล้ว ไม่ใช่ นิพพานมีอยู่แล้ว

กูเป็นลูกหนี้ กูไม่ฟังใครเลยเจ้าหนี้บังคับบัญชากูไม่ได้เลย สังคมเขาไม่คบมึง หรอก มึงอยู่กับสังคมไม่ได้หรอก โดยข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนั้น ทีนี้ไอ้คำพูดนั้นเราก็คเคยเจอมานาน เราอ่านมาหมดแล้วแหละ มันอยู่ในของมหายานพวกเซ็น

ตอนเราบวชใหม่ๆ พวกเซ็นเราค้นมาก เพราะเราก็อยากไปทะเลักเหมือนกัน เราค้นมาเยอะแล้วก็อ่านมาเยอะ แต่พอเวลามาปฏิบัติแล้วมันถึงมาเข้าใจว่ามันเป็นโวหาร เซ็นมันเป็นโวหารปลุกเร้าให้คนปฏิบัติมีกำลังใจ แต่ในการประพฤติปฏิบัติเหมือนกัน

เราไปอยู่ที่ชาติไหนในโลกนี้เอ็งไปอยู่ประเทศไหนก็ได้ เอ็งต้องทำมาหากินเหมือนกันไหม เหมือนกันทั้งนั้น เพียงแต่เอ็งอยู่ในประเทศไหน ภูมิประเทศเขาเป็นอย่างไร เศรษฐกิจเขาเป็นอย่างไร เอ็งก็ต้องปรับตัวเข้ากับเขา อยู่ในประเทศไทยต้องทำมาหากิน ไปอยู่ประเทศอื่นไม่ต้อง เขาให้เงินใช้ตลอดไปตลอดชีวิต ไม่มีหรอก ไม่มี

นี่ก็เหมือนกันลัทธิอื่นๆ ไม่มีหรอก ไม่มี ลัทธิหรือไม่ลัทธิมันอยู่ที่อำนาจาสนาของคน จิปาถะกัญญา พระพาหิยะฟังพระพุทธเจ้าทีเดียวยเป็นพระอรหันต์เลย มันลัทธิที่ไหนฟังพระพุทธเจ้า

ยสะฟัง ๒ หน หนแรกเห็นใหม่ “ที่โน่นเดือดร้อนหนอที่นี้วุ่นวายหนอ” พระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่นะ ยสะที่นี้ไม่เดือดร้อน ที่นี้ไม่วุ่นวายพอได้ฟังเทศน์เป็นพระโสดาบันเลย พอตามหาเห็นใหม่บังไว้ก่อน เทศน์อีกทีพอเป็นโสดาบันลูกเป็นพระอรหันต์เลย ลัดสั้นใหม่

แล้วเขาก็ถามในพระไตรปิฎกว่ายสะทำไมมีบุญขนาดนั้น ยสะก่อนหน้านั้นเขาเป็นหัวหน้าคอยเก็บศพ มันเป็นประเพณีคนจีนเก็บศพไว้ญาติ ปอเด็กดั่งเก็บศพทำศพ มันจะได้บุญมาก ยสะเป็นหัวหน้า เพื่อนอีก ๕๔ คนเป็นลูกน้อง คอยเก็บศพไว้ญาติคนตายมาเผา

บุญอันนั้นทำให้ยสะมีเซวปัณฺณยา แล้วพอยสะออกฟังพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเทศน์ปั๊บ เพื่อนอีก ๕๔ คนได้ยินปั๊บว่ายสะออกบวช มาทันทีเลย

นี้ไงสงฆ์ครั้งแรก ๖๑ องค์

บุญกุศลมันเกิดขึ้นมา ลัดสั้นๆ มันอยู่ที่อำนาจาสนาของคนที่เป็นปฏิบัติ อยู่ที่วุฒิภาวะของใจ บางคนไพบรห์มากเลย อะไรเพี้ยๆ มันไพบรห์ของมัน นี่วาสนาของเขา ไอ้อย่างเราแหม หัวจีเลื่อยเลย พุดให้กูฟังทั้งชาติ กูยังไม่รู้เลยแล้วให้กูลัดสั้นกูจะสั้นไปไหน กูก็สั้นเข้าที่นอนกูไ้ มันเป็นไปตามวิทยาศาสตร์ไม่ได้ แต่มันเป็นไปตามอำนาจาสนาของคน

คนที่มาปฏิบัติมันเป็นอำนาจาสนาของคน แล้วคนจะเป็นอย่างนั้นก็คน เรามีสิทธิเลือกใหม่ เรามีสิทธิคัดให้คนมาปฏิบัติใหม่ มันเป็นวาสนาของคน มันเป็นอิสระของคน ทุกคนจะทำได้ใหม่ มันเป็นโวหารที่พุดเห็นใหม่ลัดสั้นคือพุดให้กำลังใจ

เขาพุดให้กำลังใจ พุดปลุกเร้าใจ เหมือนทหารออกรบ พุดให้ทหารฮึกเหิม ไอ้เราพุดแล้วให้ฮึกเหิม แล้วปฏิบัติจริงหรือเปล่า นี่เราไม่ใช่อย่างนั้นพวกเราตีความตามวิทยาศาสตร์ ลัดสั้นก็ง่าย ลัดสั้นคือทำแล้วมันจะบรรลุธรรมเร็ว ทีนี้เราก็กะมาเรียกร้องตรงนั้น

พอจะเรียกร้องตรงนั้นปั๊บ มันก็ต้องหาผลตอบสนอง ก็เลยกลายเป็นโสดาบันเต็มบ้านเต็มเมืองเลย นุ่นก็โสดาบัน นี่ก็โสดาบัน จริงๆ ไม่เชื่อเลย เราไม่เชื่อ การเป็นโสดาบันมันไม่เกิดด้วยปัญญาอย่างนี้ มันจะเกิดด้วยโลกุตระปัญญา แล้วถ้าคนมีโลกุตระ

ปัญญารู้จักเรื่องอย่างนี้ อย่างพวกเราเห็นโทษ เห็นอะไรเป็นพิษ เราจะไม่เอาสิ่งนั้น มาอยู่ใกล้เราเลย

แล้วความคิดอย่างที่ว่านั่นตรงนี้เลยนะ แล้วโยมจำไว้แล้วลองคิดว่า คำว่าโลกียปัญญากับโลกุตระปัญญา ถ้ามันแบ่งแยกไม่เป็น แบ่งแยกไม่ถูก มันจะรู้ได้อย่างไร เพราะโดยธรรมชาติของเรา ธรรมชาติความคิดเราเป็นโลกียปัญญาทั้งหมด ธรรมชาติความคิดพวกเราเป็นโลกียปัญญาทั้งหมด

แล้วถ้าเป็นโลกียปัญญามันหมักเกิดได้ไหม มันฆ่าไม่ได้ แล้วสิ่งที่หมักเกิดได้โลกุตระปัญญา คนที่เป็นโสดาบันมันจะมีโลกุตระปัญญาที่หมักเกิด ฉะนั้นคนที่มีโลกุตระปัญญาที่หมักเกิดแล้ว มันจะรู้อันไหนใหม่ว่าอันไหนเป็นโลกียปัญญา อันไหนเป็นโลกุตระปัญญา

ฉะนั้นถ้าคนเป็นโสดาบันถ้ามันรู้จักโลกียปัญญา กับโลกุตระปัญญาแล้วมันจะพูดว่าเพื่ออย่างนั้นได้อย่างไร เขาพูดขนาดไหนเขาก็พูดแล้วว่าปัญญาๆ แต่เขาไม่เคยแยกเลยว่าอันไหนเป็นปัญญามักเกิด อันไหนเป็นปัญญาส่งเสริมเกิด

แต่ถ้าเป็นผู้ที่ปฏิบัติเป็นจะรู้เลยว่าปัญญาที่เราใช้กันอยู่เป็นปัญญาส่งเสริมเกิด ถ้าปัญญาไม่ส่งเสริมเกิด พระพุทธเจ้าจะไม่บอกไปจุลละโบลานเปล่าๆ เพราะจำธรรมะ พระพุทธเจ้ามหาศาลเลย แล้วลูกศิษย์ลูกหาเต็มไปหมดเลย

พอไปกราบพระพุทธเจ้า “ไปจุลละโบลานเปล่ามาแล้วหรือ” “โบลานเปล่ากลับแล้วหรือ” เห็นไหมจับได้หมดเลย โลกียปัญญา โลกียปัญญาทั้งหมดเลย จำธรรมะพระพุทธเจ้าได้ทั้งหมดเลย แล้วคนไปเชื่อฟังเยอะมาก เทศนาว่าการมีแต่คนเชื่อฟังคนเคารพนบนอบ ๕๐๐ องค์ ไปไหนมีแต่พระติดตามเต็มไปหมดเลย

พระพุทธเจ้าบอกว่า ไปจุลละโบลานเปล่ามาแล้วหรือ โบลานเปล่าไปแล้วหรือ ได้ลูกคิดเห็นไหม ลูกคิดจะทำไม พระพุทธเจ้าเราทำประโยชน์กับสาสนาขนาดนี้ พระพุทธเจ้าไม่เห็นชมเราเลย พุทธเจ้าพูดอยู่ขนาดนี้คงจะมีสิ่งใดก็ออกมาประพฤติปฏิบัติใจ จนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา

พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา แล้วความรู้อย่างนั้นมันเป็นจริงไหม คำนี้เราจับประเด็นนี้ได้ พอจับประเด็นนี้ได้เราถึงย้อนกลับมาเจ้าคุณอุบาลี เจ้าคุณอุบาลีเขียนในประวัติของท่านเองว่าปัญญาในทฤษฎีนั้นที่ท่านศึกษามา ปัญญาในทฤษฎีของท่าน ปัญญาในการศึกษากับปัญญาในการ..

โลกียปัญญากับโลกุตระปัญญาท่างกันราวฟ้ากับดิน พระอุบาลีนั้นเป็นผู้ที่วางรากฐานในการศึกษานะ แล้วเวลาท่านพูดถึงปัญญาในการศึกษา ปัญญาในปริยัติกับปัญญาในการปฏิบัติห่างกันราวฟ้ากับดิน

ไปคูสิ ประวัติของเจ้าคุณอุบาลี ท่านเขียนเองด้วย ถ้าคนรู้เองเห็นเองมันจะแยกตรงนี้ถูก แล้วคำพูดที่เราฟังกันอยู่ทุกวันๆ เราไม่เคยได้ยินอย่างนี้เลย แล้วมาพูดว่าทำไมพวกโยมไม่รู้เรื่องพวกโยมไม่มีสิทธิรู้ ไม่มีสิทธิรู้ ไม่ใช่เราบังคับนะ

ไม่มีสิทธิรู้เพราะพวกโยมไม่มีวุฒิภาวะจะรู้ได้ พอพวกโยมไม่มีวุฒิภาวะจะรู้ได้ เขาก็เลยหลอกสบาย แล้วก็เชื่อ เพราะไม่มีสิทธิรู้ได้ เพราะเราไม่รู้ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไร แต่คนรู้มันมี คนรู้ที่รู้ว่าอย่างนี้เป็นโลกียปัญญาที่พูดออกมาแจ่มๆๆ ปัญญาโลกๆทั้งนั้น

ปัญญาอย่างนี้มันยากเลยไม่ได้ เป็นไปไม่ได้! เป็นไปไม่ได้! แล้วโลกุตระปัญญาเกิดอย่างไร นี่ใจครูบาอาจารย์เราเป็นแล้วเห็นไหม ถึงบอกว่าต้องทำความเข้าใจเข้ามา ก่อน ถ้าใจมันสงบแล้ว เข้าหีนีมันไม่บังคับลูกหนี้เพราะตกลงกันได้หมดแล้ว

พอจิตสงบปั๊บ จิตนี้ก็เป็นอิสรภาพเหมือนเราไม่เป็นหนี้ใครพักหนึ่ง เพราะเรามีอวิชชาอยู่ นี่โลกุตระมันจะมากเกิด แล้วเกิดอย่างไร มันรู้ได้เห็นได้นะ แต่รู้ก็ต้องคนรู้จริง ถ้าคนไม่รู้จริงนี้จะโดนเป็นเหยื่อเขาตลอดไป แต่! แต่มันมีคนรู้จริงอยู่เท่านั้นเอง มันมีครูบาอาจารย์ที่รู้จริงคอยชี้ คอยบอกแล้วเราจะไปตามความเป็นจริง

เราเกริ่นก่อนใจเราจะเข้าปัญหา

ถาม : มีวิธีไหนที่จะเห็นผลเร็วและดีที่สุด เพื่อให้เจ้ากรรมนายเวรที่พยายามทอาฆาต หรือให้คำสาปแช่งไว้ทั้งอดีตชาติและชาตินี้ เพื่อให้เขาอโหสิกรรมให้เราเลิกจองเวรซึ่งกันและกัน สาธุ?

หลวงพ่ : โอ้คำถามอย่างนี้ทุกคนเห็นไหมเวลาสำนักผิด สำนักผิดอยากพ้นจากทุกข์มันก็มีถามอย่างนี้แหละ แต่คำถามอย่างนี้นั้นเป็นกำปั้นทุบดินแล้ว มันเป็นที่ปลายเหตุเพราะเราสำนัก แต่สิ่งที่ทำคือกรรมเราได้สร้างไปแล้ว ที่นี้สิ่งที่กรรมมันสร้างไปแล้ว เราก็พยายามจะให้มันเบาที่สุด ที่นี้สิ่งที่เราสร้างไปแล้ว บาปผลที่สร้างขึ้นไปแล้วเห็นไหม ทุกคนก็เสียใจ

เราจะบอกว่าคนคิดได้ออย่างนี้ดีแล้วไง คนคิดได้ออย่างนี้เริ่มต้นก็ดีแล้ว ดีแล้วเพราะอะไร ดีแล้วเพราะถ้าเราไม่ได้คิดอย่างนี้นะ เวลาเราทุกข์เรายาก เราจะตีกอกชกตัว เพราะเรารับไม่ได้ ถ้าเราทุกข์เรายาก เราจะตีกอกชกตัว แล้วทำไมคนอื่นไม่เป็นแบบเรา ทำไมคนอื่นเขามีความสุขทำไมเราต้องมีความทุกข์ขนาดนี้

แต่ถ้าพอเราเข้าใจนะมีวิธีไหนที่จะเห็นผลเร็วที่จะดีและดีที่สุด เพื่อให้เจ้ากรรมนายเวรที่พยายามทอาฆาต หรือให้คำสาปแช่งไว้ทั้งอดีตชาติและชาตินี้ เพื่อให้เขาอโหสิกรรมให้เราเลิกจองเวรซึ่งกันและกัน เพื่อให้เขาอโหสิกรรมให้เรา

ย้อนกลับมาเมื่อกี้ี้ ตอนที่ว่าพวกจิตที่ไปตกนรกอเวจี แล้วเวลาครูบาอาจารย์ไปเที่ยวก็ไปคุยกับเขา เวลาคนที่เราไปเห็นไปรู้จักจริง มันไม่ได้ไปด้วยนิमित ไม่ได้ไปด้วยความซื่อป้อ มันไปด้วยมีสติสัมปชัญญะ ไปแล้วประเด็นไหนสงสัยก็ถามเลย ถามผู้คุม

“ทำไมผู้คุมทำไมโหดร้ายกับนักโทษทำไมโหดร้ายกับพวกตกนรกนี้นัก”

ผู้คุมบอกว่า “ไม่ใช่ ทำตามหน้าที่ เกรกรรมของเขาทำให้เขาทุกข์ยาก ถ้าเขาหมดเวรหมดกรรม เขาก็ไปเพราะความหมดเวรหมดกรรมของเขา ไม่ใช่ว่าผู้คุมนั้นจะไปให้โทษให้ทัณฑ์เขา”

นี่ก็เหมือนกันจะย้อนกลับมาที่ให้เห็นใจ ให้เห็นว่าถ้าให้เขาโหลมันเป็นเรื่องที่มันเป็นประวัติศาสตร์มาแล้วเห็นไหม กรรมมันเกิดกับเราแล้ว ทีนี้แล้วพอกรรมมันเกิดกับเราแล้ว กรรมที่เราทุกข์เรายากอยู่นี้ ที่มันมีปัญหา เราก็แก้ที่นี้มันเป็นผลเป็นวิบากแล้ว

ทีนี้พอเป็นวิบากแล้วเราก็ต้อง ประสาเราไม่ใช่ยอมจำนนนะ นี่มันเป็นเรื่องความจริง เราต้องยอมรับความจริงอันนี้ มันเป็นความจริงอันหนึ่ง จริงตามสมมุติ ชีวิตเราจริงอันหนึ่ง เห็นไหมเวลาเราประพฤติปฏิบัติ

เวลาเราคุยกันในวงปฏิบัติ บางคนบอกว่าปฏิบัติแล้วดีอย่างโน้น บางคนปฏิบัติแล้วดีอย่างนี้ บางคนมาบอกว่าปฏิบัติไม่ได้เลย บางคนทุกข์ยากอยู่ กรรมของสัตว์เห็นไหม มันไม่เหมือนกัน

ฉะนั้นถ้าบอกว่าจะให้เหมือนกันคนนั้นปฏิบัติดี แล้วเราก็จะปฏิบัติดีไปกับเขา คนนั้นทำแล้ว โอ้โฮ บรรลุธรรม ไปเป็นช่องๆ เลย เราจะให้เป็นอย่างนั้นๆ เราก็ไปถือปฏิบัติเขาจริงไม่จริงก็ไม่รู้ ไม่ต้อง ให้ภูมิใจในการกระทำของเขา ให้ภูมิใจในชีวิตเรา ให้ภูมิใจในจิตของเรา จิตของเรา ศีลของเรา ชั่วของเราก็คือเรา แล้วยอมรับอันนี้ แล้วสู้มันทำบุญกุศลแล้วอุทิศส่วนกุศลให้กัน

ในพระไตรปิฎกมีคนอยู่ ๒ คนผลัดกันฆ่าเป็นเพื่อนกัน คนหนึ่งนอนหลับอีกคนหนึ่งฆ่าอีกคนหนึ่ง อีกชาติหนึ่งคนหนึ่งนอนหลับอีกคนหนึ่งฆ่าอีกคนหนึ่ง ผลัดกันฆ่ากันไปฆ่ากันมาทุกภพทุกชาติ จนสมัยพุทธกาลผู้ชาย ๒ คนนี้แหละ เขาเหมือนเข้าไปในป่า เขากำลังลุกขึ้นมาฆ่าอีกคนหนึ่งเป็นวาระที่เขาจะเป็นฝ่ายฆ่า เขาลุกขึ้นมากำลังจะฆ่าเลย

พระพุทธเจ้ามาด้วยฤทธิ์มาขึ้นต่อหน้าเลย หยุดก่อนๆๆ เธออย่าทำ แล้วให้ปลุกเพื่อนขึ้นมา พอปลุกเพื่อนขึ้นมาโหลกรรมนะ ปลุกเพื่อนขึ้นมาแล้วพระพุทธเจ้าเทศน์เลยว่า เธอ ถ้าพระพุทธเจ้าไม่มานะไอ้คนที่ฆ่าก็จะฆ่าเพื่อนอีก ต้องฆ่าเพื่อนแล้วต่อไปเพื่อนก็จะฆ่าเขาอีกชาติหนึ่ง ผลัดกันอยู่อย่างนี้

พระพุทธเจ้าบอกหยุด แล้วปลุกเพื่อนให้ตื่นขึ้นมา แล้วพระพุทธเจ้าเทศน์ เธอทำอย่างนี้มาหลายสิบหลายร้อยชาติ ในชาติปัจจุบันนี้ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มีมือ

นาคตั้งสญฐานรู้ถึงอดีตชาติ รู้ถึงเวรถึงกรรม เธอทำกันมาอย่างนี้แล้ว มันผูกเวรผูกกรรมกันมาตลอดให้อโหสิกรรมต่อกัน

ไอ้คนจะฆ่าก็อโหสิกรรมให้ผู้ที่จะโดนฆ่า ไอ้คนจะโดนฆ่าก็อโหสิกรรมให้กับผู้จะฆ่า เพราะไอ้คนที่จะโดนฆ่า มันฆ่าเขามาตั้งแต่ชาติที่แล้ว ไอ้ชาตินี้คนที่จะฆ่า มันกำลังจะฆ่าเขาอยู่ มันก็จะผูกโกรธกันไปตลอดไป เห็นไหม

“เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

แต่เราทำใจกันไม่ค่อยได้ เราทำใจกันไม่ลง

“เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร ให้อภัยกับเขาไป ให้อภัยขออโหสิกรรมต่อเขา”

ฉะนั้นในปัจจุบันนี้ เรามีศาสนา เรามีธรรมะ เราถึงว่าเราทำบุญกุศล หรือนั่งสมาธิภาวนาหรือทำใจสบายๆ แล้วอุทิศส่วนกุศลให้เขา ขออโหสิกรรมต่อเขา นี่ก็วิธีที่เร็วที่สุด วิธีที่ดีที่สุดเห็นไหม เมื่อ ๒ วันนี้เห็นไหม ที่ว่าเขาฝันว่าเขาจะตาย แล้วก็มาหาเรา

พอมาหาเราปั๊บเราบอกว่าเอ็งต้องไปหาหลวงตา แล้วซื้อวัวซื้อควายไปถวายหลวงตา ซื้อวัวซื้อควายที่มันจะตายจริงๆ เขาก็ขวนขวายไปทำเลย แล้วพอเขาทำเสร็จแล้ว เกิน ๗ วันแล้วเขาก็มาหาเรา เขาฝันว่า ๗ วันเขาจะตาย เขาคงใจนะ คนเราฝันเองรู้เอง เขาก็มาหาเรา แล้วเขามาถามเราว่า ทำไมหลวงพ่อดึงให้ผมไปทำไกลเหลือเกิน ตั้งอุดรฯ แล้วก็เสียเวลาตั้งหลายวัน

เราพูดอย่างนี้เลย นี่ไงเรื่องอโหสิกรรมไง “กูไม่เชื่อใครว่าใครจะมีคุณภาพสูงกว่าหลวงตาเราอีกแล้ว กูเชื่อว่าหลวงตามีคุณภาพ มีคุณธรรมที่สุดที่จะช่วยเหลือมึงไง” ถ้าให้มึงไปทำที่อื่นแล้วมึงเกิดผิดพลาดแล้วสิ้นชีวิตไปแล้ว มึงมาหากู กูบอกมึงให้มึงไปหาหลวงตา แล้วซื้อวัวไปถวายหลวงตา เขาก็ไปซื้อแล้วถวายแล้วก็รอดมาหมดแล้ว แล้วมึงจะมาบ่นอีกว่าไกลๆ ทุกข์ยากอีก เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เรามีอยู่ ครูบาอาจารย์เรายังมีชีวิตอยู่เป็นสิ่งที่เรารับรู้เราจับต้องได้หมดเอ็งทำไมไม่ทำ เอ็งจะเอาสะดวกสบายทำกับพระที่ไหนก็ได้ เอ็งก็ไปทำวัวอีกร้อยตัวก็ไม่มีประโยชน์ มึงถวายไปเลยร้อยตัว พอมึงตายแล้วเสียค่ายัว

ทีนี้พอไปถวายหลวงตากลับมาก็มาบน ทำไมหลวงพ่อก็ให้ผมไปไกลขนาดนั้น แต่ก่อนทำเราไม่ให้เขารู้สึกอะไรทั้งหมด เพราะถ้าเขารู้ก่อนมันจะไม่บริสุทธิ์ มันจะไม่ปลดเปลื้องประเด็นในใจ เขาก็ไปทำตามที่เราบอก แล้วเขากลับมาก็มาบน โอ้อโฮ ให้ไปเสียไกล

เราก็บอกเลย “กูไม่เชื่อใจใครทั้งสิ้น กูเชื่อคุณภาพของหัวใจของครูบาอาจารย์เรา เราถึงให้เอ็งไปทำบุญ สิ่งทีตอนนี้อยู่ในจักรวาลนี้สิ่งที่ถือว่าเลิศที่สุด ดีที่สุดมันอยู่ที่นี้”

แล้วหัวใจของเรามันวิฤตินะ พอเขามาเล่าให้ฟัง ๗ วันนี่เขาไม่กล้าทำอะไรเลย เขาระวังไปหมดเลย กลัวว่าตัวเองจะเผลอไปเลย เผลอก็จบ เผลอก็ตาย แต่พอเขาไปทำมาแล้วมันพ้นแล้วเลย ๗ วันมาแล้ว ยัมแย่งมาเลยปลดประเด็นนี้ได้ไปแล้ว ไปซื้อวัวถวายหลวงตา ถ้ามั่นอย่างนี้โอโหสิกรรม ๑ โอโหสิกรรมเราก็พยายามทำ

ถ้าทำบุญมาแล้วให้อุทิศส่วนกุศล ถ้าในการปฏิบัติเพราะมันเป็นวิบาก เป็นวิบาก หมายถึงผลมันตกมาในนี้ ผลมันตกมาในชาติปัจจุบันนี้แล้ว แต่ถ้านึกอย่างนี้ได้ คิดอย่างนี้ได้ เวลาเราเจอวิฤต เจอทุกข์เจอยาก มันจะทำให้เราไม่ลุ่มร้อนจนเกินไป มันไม่ลุ่มร้อนจนเกินไปเพราะอะไรเพราะผ่านวิฤตอย่างนี้เหมือนกับว่าเราทำของเรา มา แล้วเรา มาแก้ไขของเราเอง ถ้าไม่อย่างนั้นเราจะไม่รู้ที่ไปที่มา

อย่างการปฏิบัติกรรมนี้มันเป็นกรณีเรื่องเวรเรื่องกรรม ในการปฏิบัติมันถอนเวรถอนกรรมเลย ทีนี้ในการถอนเวรถอนกรรม ถอนมันออกเลย สාරอกมันทั้งหมด พอเรา สාරอกมันทั้งหมดเลย พระพุทธเจ้าถอนออกหมดแล้ว เวลาจะปรีนิพพานเห็นไหม

“อาณนฺทฺเรการะหายนํน้ำเหลือเกิน เราระหายนํน้ำเหลือเกิน”

พระอาณนฺทฺไปถึงไม่ยอมตัด เพราะพระอาณนฺทฺรักพระพุทธเจ้ามาก เพราะน้ำมันขุ่น อยากให้พระพุทธเจ้าดื่มน้ำใสๆ ไปหาพระพุทธเจ้าเลย

“ข้าพระองค์ขอให้พระพุทธเจ้าเสด็จไปข้างหน้าเถิด ข้างหน้าจะเจอน้ำใสกว่านี้”

“อาณนฺทฺเรากิ่วเหลือเกิน เรากิ่วเหลือเกิน”

พระอานนท์จำใจคอดกเลขนะไปตักน้ำ คอดกเลขนะ พอจะเอาบาตรลงตักเท่านั้น เพราะเมื่อก่อนมีแต่บริวาร ๘ ไม่มีอย่างอื่นหрок เดียวนี้จะมีกระตัก พอตักตรงบริเวณที่ ตักใสเลย พระอานนท์ซ็อกเลย กลับไปหาพระพุทธเจ้า เห็นพระพุทธเจ้าได้คัมน์น้ำมี ความสุขมาก ถามพระพุทธเจ้าเลย

“สิ่งที่ไม่เคยมีไม่เคยเป็นมันเป็นแล้วพระเจ้าข้า น้ำมันขุ่นๆ อยู่มันใสได้อย่างไร พระเจ้าข้า” พอตักลงไปมันใสหมดเลย

“อานนท์มันเป็นอย่างนี้เอง สิ่งมันเป็น มันเป็นอย่างนี้เอง สิ่งที่น่าขุ่นเพราะเรามี กรรมกรรม เราเคยเป็นพ่อค้าโคต่าง”

พ่อค้าโคต่าง คือมันเป็นเกวียน แล้วพระพุทธเจ้าอยู่ตรงกลาง พอไปถึงแม่น้ำ วัวจะ กินน้ำพระพุทธเจ้าก็รัก อยากให้กินน้ำใสๆ ก็ดึงไว้ก่อนไม่ให้กิน กรรมมันตามมา นี่ ขนาดตอนนะ พระพุทธเจ้าถอนเวรถอนกรรมแล้ว เศษบุญเศษกรรมมันยังตาม พระพุทธเจ้า มันยังมีของมันได้ อันนี้เป็นเศษบุญเศษกรรม

แต่ใจพระพุทธเจ้าไม่ตื่นเต้น พระอานนท์ยังทิ้งมากกว่า ไอ้คนที่ไม่เคยประสบไม่ เคยรู้ไม่มีสิ่งใดเลย แต่ไอ้คนที่อุปฐากกลับไปตื่นเต้นเห็นใหม่ ขณะที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาปฏิบัติไปไอ้เรื่องเวรเรื่องกรรมมันจะทำให้การปฏิบัติยากปฏิบัติง่าย ใครยากใครง่าย ใครทุกข์ใครยาก เราสร้างมาทั้งนั้น

แล้วถามตัวเอ็งสิ เฮ้ย ทำไมกูไม่ฉลาดวะ ทำไมหัวกูไม่ไบรท์ ให้มันคิดได้อย่างนั้น แล้วมันจะไบรท์ขึ้นมาได้อย่างไร แต่เวลามันไบรท์ขึ้นมา เวลามันไบรท์ขึ้นมาไม่มีใช้ ไหม เวลาสมองมันโปรง ปิ้ง ไอ้โฮไปเลยนะ นั่นมันเกิดจากอะไร เกิดจากจิตสงบ ถ้าจิต มันสงบไม่เป็นลูกหนี้ใครไม่ให้เจ้าหนี้มาครอบงำนะ มันจะไบรท์ของมันเลย

สังเกตได้เวลาจิตเรามีสติ จิตเราดี ปัญญาจะคิมากมันจะฟุ้งเลย ฉะนั้นมันก็ต้องหา ที่นี้การกระทำนะ เราถึงบอกว่า อย่าเสียใจ อย่าทุกข์ใจ เราจะทุกข์จะยาก ทางเดินจงกรม กุจะมีขวากหนาม ทางเดินจงกรมคนอื่น แหม ไปด้วยพรหมเลย ก็เขาสร้างมา เขาสร้าง ของเขามา เขาก็เดินบนพรหมสิ ไอ้เราไม่ได้สร้างมาก็ล่อตรงนี้แหละ ขวากหนามก็ขวาก หนามนี้แหละวะ ชัดกันอยู่เนี่ย มันพอใจไป

ประเด็นนี้เราคิดอย่างนี้มานาน ในการปฏิบัตินั้นมันเรื่องของเขา นี่มันเรื่องของเร ทุกข์ของเรา เราก็คัดของเรานี้แหละ ขออย่างเดียวขอให้เรามีเวลาภาวนาเท่านั้น เราจะไปอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ เราจะดูเวลาเลยว่าที่ไหนจะมีเวลาให้เราภาวนาไหม มีงานทำมากเกินไปไหม ถ้ามีงานทำมากเกินไปเราก็คืออยู่ชั่วคราวเราก็คือไปแล้ว

แต่ถ้าที่ไหนมันมีเวลาให้เราละ เราทำข้อวัตรแล้ว เรามีเวลาภาวนา เราจะอยู่ที่นั่น นานหน่อย เราทำอย่างนั้นเราก็คือหาเวลาเป็นอิสระของเราเอง อิสระของเราเองมันยาก มันยากตรงไหน

อย่างเวลาสักสิบกว่าวัน มันต้องซักผ้าแล้ว ถ้าอยู่ของเราเอง มันต้องมีเตา มันต้องมี ที่ต้มน้ำ มันต้องมีอะไรเห็นไหม พออย่างนั้นปั๊บ เราก็คือจะไปตามวัด ตามวัดที่มีพระ ธรรมดา ถึงเวลาเขาก็จะมีเตาต้มน้ำมีอะไร ไปซักผ้าไปอะไร เพราะพระเราไม่ใช่ว่าจะ อยู่อย่างนี้ตลอดไปได้

มันมีเวลาวาระของมันที่จะต้องบำรุงรักษาพวกบริวาร มันก็ต้องเกาะเกี่ยวกันไป ถึงเวลาชุดลงไปมันก็ดูกันไป มันถึงเห็นกันหมดใจ ข้อวัตรปฏิบัติมันจะรู้กัน มันจะเห็น กัน มันจะเข้าใจกันว่าใครเป็นอย่างไร

ให้อุทิศส่วนกุศล แล้วถ้าอย่างนี้นะ กรณีอย่างนี้ไปเจอ สิบแปดมงกุฎเข้าทางเลย จะต้องทำพิธีอย่างนั้น ต้องทำพิธีอย่างนั้น กล้วยตางค์อย่างเดียวนะ โลกเดี๋ยวนี้เป็นอย่าง นี้พิธีกรรมเราไปเจอบ่อยๆ ไม่มีหรอก เราจะทำพิธีขนาดไหน

พิธีก็คือพิธี พิธีคือการอ่อนน้อม แล้วมันจะให้เราไม่ให้เราไม่รู้ แต่พอทำพิธีปั๊บ ใจ คนทำพิธีได้สแตงค์ก่อนแล้ว พวกเราอยากจะพ้นกันไวๆ ใจ โดยเป็นพิธีกรรม และ พิธีกรรมก็จะทำให้ สวงจู้จะแก้เรื่อยเลย สวงจู้ไม่ดี แก้ให้เข้าที่ สวงจู้คือสวงจู้แหละ สวง จู้นั่นคือโอกาส คือปรับสภาพสิ่งแวดล้อม

แต่ไอ้เรื่องกรรมคือเรื่องจิต เรื่องที่มันเป็นการผูกโกรธอาฆาตระหว่างดวงใจต่อกัน สวงจู้ไหนก็แก้ไม่ได้ พิธีกรรมไหนก็แก้ไม่ได้ การผูกโกรธอาฆาตระหว่างจิตกับจิต มัน ถึงต้องแก้ไขที่จิตของเรา! แก้ไขที่จิตของเรา! ฟังสิ งงไหม แก้ไขที่จิตของเรา เรา อโหสิกรรมให้เขา ตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว

ถ้าเขาจะอาฆาต ก็ให้เขาอาฆาตของเขาไป เขาจะทำขนาดไหนก็ทำของเขาไป เขาจะทำเราขนาดไหน ก็ให้ขอโทษๆ ขอโทษคืออุทิส่วนกุศลไง อุทิส่วนกุศลคือการขออภัยต่อกัน การขออภัย การเห็นผิด การยอมรับผิด ถ้าเขายังอาฆาตมาดร้าย เขายังจงใจทำมันก็กรรมของสัตว์ เขาจะได้ผลตอบแทนสองเท่าสามเท่า เพราะเขาทำคนที่ไม่ได้ตอบเขา

แต่ถ้าเขาทำเรา แล้วเราโกรธ เราได้ตอบเขา กรรมของเขาเลยไม่มีน้ำหนัก ก็ไอ้เราไปได้ตอบเขาเอง แต่ถ้าเราไม่ได้ตอบ มันก็ทำใจไม่ไหว โคนเขารังแกทำใจยากอยู่นะ

“แพ้เป็นพระ” “แพ้เป็นพระ”

เขาทำขนาดไหนเราก็ต้องทำใจเรา มันต้องมีเวรมีกรรมมาเขาถึงมาทำเรา ถ้าไม่มีเวรไม่มีกรรมเขาจะมาทำเราหรือ เราก็ทำดีของเราอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว “แพ้เป็นพระ แพ้เป็นพระ”

คนไม่เข้าใจว่าแพ้เป็นพระคืออะไร แพ้เป็นพระคือโดนเขากระทำแล้ว เราไม่ได้ตอบ เราหลบหลีก เราแพ้แต่เราชนะใจเรา ไม่มีเวร ไม่มีกรรม ไม่ต้องมาถามปัญหานี้อีกด้วย ไอ้ที่ถามปัญหานี้เพราะไม่รู้จะหลบหลีกอย่างไร

บอกเลยว่าแพ้เป็นพระ เป็นพระผู้ประเสริฐ แล้วไม่มีเวรไม่มีกรรม กลับดีกลับสะดวกสบาย กลับไปข้างหน้าใจของเราจะปลอดโปร่ง

แต่ทางโลกรับไม่ได้จริงๆ นะ ถ้าเราแพ้เป็นพระบ่อยๆ กิตติศักดิ์กิตติคุณมันจะรำลือไป ว่าคนนี้เป็นคนดีอย่างไร ว่าคนนี้เป็นคนดีอย่างไร แล้วเพื่อนฝูงมีคนไว้นือเชื่อใจจะคบด้วย แต่ถ้าเราชนะคะคานเขานะ เพื่อนฝูงจะไม่คบนะ ว่าคนนี้นานนี้ยังไม่ได้ๆ เขาจะคบใครได้อย่างไร แพ้เป็นพระนะ

เราปฏิบัติมาเราใช้คดีนี้จริงๆ เราพูดกับทุกคนเลย กำโวย แบกภัย กรรมของเราเราทำมากำไว้ แบส แบออก แบกภัย นี่ก็เหมือนกันขุ่นใจอยู่ ทุกข์ใจอยู่แบออกสิ ทุกข์ก็คือทุกข์ ใครไม่ทุกข์บ้างวะ ใครไม่ทุกข์บ้าง ไม่มีหรอก ทุกข์ทั้งนั้นแบมันออกแต่เราแบกันไม่ได้ ใจเราไม่เข้มแข็ง ใจเราทำไม่เป็น

เราใช้คตินี้กับอุดมคติชีวิตเรา ที่เราปฏิบัติมา คิดอย่างนี้มาตลอด กุฑาทำมาเอง กุฑาทำมาเองทั้งนั้น จะทุกข์ขนาดไหนนะ ก็กุฑาทำมาเอง คิดอย่างนี้ตลอด จะทุกข์ลำบากขนาดไหน กุฑาทำมาเอง แล้วใครอย่ามายุ่ง ทุกคนจะเข้ามาเพราะอย่างนั้น เพราะอย่างนั้น อย่ามายุ่ง เราทำมาเอง เราทำมาเอง มันเป็นนิสัย มันเป็นนิสัยของเรามันเป็นความเห็นของเรา

พอปฏิบัติแล้วมาอ่านพระไตรปิฎก เรื่องนี้ในพระไตรปิฎกมี ที่นี้ถามว่าทำอะไรให้มันเร็ว วิธีไหนที่จะเห็นผลเร็ว เวลาทุกข์ก็ถามอย่างนี้ พอดีคิดถูก ๑๐ ปี ตัดสินจำคุก ๑๐ ปี วิธีไหนจะผ่อนโทษได้เร็วที่สุด จะขอภัยได้เมื่อไร แล้วเมื่อไหร่จะพ้นโทษได้ไวๆ วิธีไหนดีที่สุดใจ

ดีที่สุดก็คืออโหสิกรรมต่อกัน คือมันเป็นวิบาก แล้วชีวิตเราทั้งชีวิต ชีวิตเราทั้งชีวิต ทำแต่กรรมดีของเรา เพื่อประสพผลของเรา มันจะดีกับเรา ให้อโหสิกรรมเรื่องกรรม เรื่องกรรมไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติ แต่จะเป็นสิ่งแวดลอมในการปฏิบัติ คือถ้าเวรกรรมมาก ในการปฏิบัติมันไม่สะดวก มันจะโดนเหตุกระทบกระเทือนมาก

แต่ถ้าใครมีบุญกุศลไปที่ไหนก็มีแต่คน โอ้ ทางจงกรมอันนี้ดี เอาไปเลย ถ้าไปทำกรรมดีๆ มาไปที่ไหนมันจะสะดวกสบายไปหมด แต่ถ้าใครทำกรรม อย่างเรานี้จี๋หมาเลย ไปที่ไหนมีแต่คนไม่เอาๆ แปลกนะ ไปที่ไหนมันเป็นนิสัยมันทำจริงจัง ใครเขาก็กลัวกันหมด

เดินจงกรมทุกเวลาตลอดเวลา พวกนี้มันบอกเลยนะ พอออกมามันบอกเลยว่า คอยดูไม้กวาดเรา เราเดินจงกรมอยู่ ถ้าไม้กวาดนั้นหายคือบ้ายสามโมง อยู่วัดหลวงปู่เจี๊ยะ เวลาเราติดตามไม้กวาดเรามันจะวางไว้ มันบอกเลย มันไม่ต้องดูอะไร มันดูไม้กวาด นี่เขามาแล้วให้ฟังเองนะ

พอถ้าไม้กวาดอันนี้เคลื่อนที่นะ ไม้กวาดนี้เอาลงกวาดวัดใจ ถ้าไม้กวาดนี้เคลื่อนที่คือบ้ายสามโมง มันดูไม้กวาดเราเป็นเวลาเลย ที่นี้เพราะมันทำจริงจังอย่างนี้ นี่เนียนมาแล้วให้ฟังทีหลัง ทีแรกเราก็ไม่รู้หรอก เนียนมันมาแล้วให้ฟังเอง พวกไอ้เนียน ไอ้เจี๊ยะ มาเล่าเพราะไอ้เนียน ไอ้เจี๊ยะ ไอ้มา พวกนี้เป็นฌณเล็ก ๆ ทั้งนั้น

ตอนอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ พวกนี้เป็นฌรน้อยๆ แล้วเราพาทำงานไง แล้วเขาคอยดูอย่างที่ว่าคอยดูไม้กวาดเรา คอยดูอะไรเรา ถึงเวลาลง มันก็แปลก พอเวลาทำอย่างนี้ปั๊บ พอคนเข้าไปหาหลวงปู่เจี๊ยะ เขาก็บอกให้เข้ามาหาเรา เพราะเราเป็นคนดูแลด้วย เขาบอกไม่ได้หรอก พระองค์นี้จริงจังเกินไป เขากลับ เออ ก็แปลกอยู่

เขามาเล่าให้ฟังอย่างนั้นนะ เขาก็บอกให้ไปขอหมอนขอเสื้อจากพระองค์นี้สิ เพราะเราเป็นคนดูแลอยู่ เขาก็บอกเขาไม่กล้า ไม่กล้าเข้ามาขอจะไปขอคนอื่น ด้วยความจริงจัง แต่จริงจังขนาดไหนเห็นไหม คติธรรมมันเป็นอย่างนี้

ถ้าก็แบบมันออกดี ทุกข์ก็สู้มันสิ ทุกอย่างเผชิญกับมันสิ สู้อย่างเดียว ทำอย่างเดียว แล้วพอเรานิสัยเป็นอย่างนี้ เราทำมาอย่างนี้ แล้วเขาก็บอกเลยว่าอยู่สุขสบายแล้วมันจะเป็นไป ไม่เชื่อ เพราะอะไร เพราะเราทำมาอย่างนี้ แล้วเราไปคุยนะ เราขึ้นไปหาหลวงตา หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่จวน หลวงปู่แหวนเราก็เคยขึ้นไปหา

เราไปหาครูบาอาจารย์เราไปถามปัญหาการปฏิบัติมาทั้งนั้น ก็ไม่มีใครบอกว่าให้ทำงานๆ เฮ้ย ท่านทำแรงเกินไป ที่ท่านทำทำไม่ถูก ก็ไม่เห็นว่ะ เออ เราก็ทำอย่างนี้ เออ ต้องสู้มันขึ้นไปอย่างนี้ มีแต่คนขู่มหา ไม่มีใครดึงหมาเลย มีแต่ขู่ๆ อย่างเดียว แล้วพอตอนนี้บอกว่าไม่ต้องทำ อยู่สบายๆ ไม่เคยไต่ยืนอย่างนี้ ไม่เคยไต่ยืนมาเลยนะ ไม่เคยไต่ยืนมาเลยทั้งๆ ที่เราก็คึกศึกษา

อย่างที่ว่าในมหายานเราอ่านมาหมด ในเซ็นเราอ่านมาหมด แล้วพอมาปฏิบัติแล้วมันถึงมาเข้าใจ เข้าใจว่ามันเป็นโหวหาร เป็นการพูดให้กำลังใจ

แต่ในการปฏิบัติก็เหมือนกับเราทำงานหุงข้าว หุงข้าวก็คือหุงข้าว ก็ต้องไฟเหมือนกันสุกเหมือนกัน แล้วบอกว่าหุงลัดสั้น ตั้ง ๒ นาทีเสร็จ มีงาอุดมหม้อมีอะไรมาทำให้ข้าวสุกวะ มันถึงขัดแย้งกันไง มันขัดแย้งกัน

จริงๆ เราไม่เชื่อเลย ประสาเราว่ามันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ แต่ถ้ามันจะเร็วก็จีปปาทิญญาอย่างนั้นไซ้ มีกึ่งองค์ ในพระพุทธศาสนา ในสมัยพระพุทธเจ้าที่พึ่งเทศน์ พระพุทธเจ้าแล้วสำเร็จมีกึ่งองค์ไปนับสิ ทำวิชัยในพระไตรปิฎกเลย บารมีพระพุทธเจ้า

เทศนาว่าการแล้วมีคนบรรลุนิพพานทีเดียว เป็นพระอรหันต์เลยมีกิจองค์ แล้วคนทั้งโลกเป็น
เท่าไร แล้วบอกถ้อยคำนั้นๆ มันเป็นไปได้หรือ

ฉะนั้น ยืนยันนะยืนยัน ยืนยันว่าเราคำนเราไม่เชื่อ เพื่อให้คนปฏิบัติมันไม่หลง
ทางไปเอวัง